

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmegtelen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petisitor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönbön minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legcélszerűbben posta utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Rimaszombat, 1882. oct. 29.

Még arcunkon derengett az öröm pirja s hevitette keblünket azon szent ihlet és lelkesedés, melyet éreztünk akkor, midőn a magyar szabadság lánglelkű dalnokának érzésbról lehult a lepel már megjelent ott ismét a fájdalom, a bánat sötét fellege, mit egy másik dalnoknak elvesztése idézett elő.

Arany János nincs többé! Ma egy hete a d. e. órákban szűnt meg dobogni a szív, mely annyi nemes érzelem kiapadhatlan forrása volt s nemulnak el az ajkak, melyeknél szobben magyarul még nem zengett senki s kérdés fog-e zengeni valaha?

Azon óriások egyike volt ő, kiket a gondviselés jó kedvében teremtett a mi számunkra, hogy megmutassa, hogy ha nehéz csapásokat mér is reánk, de soha nem hagy el, hanem áldó és vezérlő keze örködik sorsunk felett.

Ez örködő gondviselésnek jótékony hatását e százdabban érezte leginkább e nemzet, a feltűnt nagyok száma egész legio, kikből lelkesedést és bátorságot merített a harcok minden nemében a félénk, erőt a gyöngé, hitet, reményt és bizalmat az: ki az isteni gondviselésben annyi csalódás és csalatás után már-már kételkedett. És e nagyok közül, kik előttünk a szabadság fátylóját meggyújtották, kik a vagyonsodásra vezető utat megmutatták, kik a magyar nemzetet a műveltség eddig el nem ért fokára emelték s a kik a nemzeti nyelv kiművelése által a nemzetet visszaadták önmagának: három érte meg a folyó évet s e háromság egyike tűnt le a Parnasszus egéről. — Kossuth Lajos, Jókai Mór s Arany János voltak a dicső háromság tagjai. Most már midőn az utóbbi kidőit, „csak ketten maradtak, mutatónak talán a törpe utókornak, hogy ilyen óriások is éltek valaha. . . . Igen, éltek és a mieink voltak.“

Arany Jánosnak, Magyarország egyik legnagyobb költőjének elhunyt, — ki a nemzeti nyelvet eddig el nem ért magasságra emelte, — kinek műveiről egyik életirója és bírálója azt mondja, hogy „méltók arra, hogy a bennök nyilatkozó szépségkéért mindenki megtanuljon magyarul,“ — mélyen

megrendíték a nemzetet. — A királyi családtól kezdve az utolsó pásztor kunyhóig mindenki ismeri azokat a szívből jövő, szívhez szóló dalokat, classicus alkotásu elbeszéléseket, remeknél remekebb balladákat, miket Arany lánglelke megteremtett s épen ezért e lélek véglobbanásán, e hön érező szív dobbanásának megszűntén, a beszédes ajk megnemul-lásán nagy, igen nagy és mély a mi fájdalomunk. — „Egy nagy kor utolsó köveinek egyik legutolsója omlott alá vele, magával sodorva a reménységet is, hogy valaha hasonló állhasson helyére,

„Más idő más szellem kell ahoz, hogy még egyszer ilyen épületünk legyen, a milyennek elmállását, darabokra széthullását látni nekünk jutott a fájdalom.“

Ezért a mi gyászunk sötét, ezért a mi fájdalomunk végtelen.

Az iparosok oktatása.

Gömörmegyének három városában haladja meg az iparos-tanulók száma a százat s hogy ily tekintélyes számu növendék kellő oktatás nélkül ne maradjon, mindegyik város tetemes anyagi áldozatokkal igyekezett a multban és igyekszik a jelenben is gondoskodni. — Mint tudjuk ez irányban az oktatás kizárólagosan arra szorítkozik, a minek az iparos növendék, ha egykor mester leendő, hasznát veendő, — nem mellőzve azon tényezőket sem, melyek az ismeretek gyarapítása mellett a kedély nemesítésére, az izlés javítására s így az ügyesség és műveltség előhaladására szorítkoznak.

Ha már most összehasonlítjuk azon tetemes kiadást, mit megyénkben Dobsina, Rozsnyó és Rimaszombat az iparostanulók téli oktatására évenként fordítanak azon eredménnyel, mely e nemben eléretik, úgy hisszük, bátran ki lehet mondani, hogy a kettő arányban sehol sincsen egymással.

Ennek pedig nem a tanerők szakszerűtlen beosztása, vagy talán egyes tanítók tapintatlan vezetése az oka, hanem azon közszellem, mely iparosaink legnagyobb részét, — mert örömmel constálthatjuk, hogy itt is vannak kivételek. — leigazza, s hatalma alatt tartja.

Ugyanis igen nehezen érti meg iparosaink legnagyobb része, hogy Magyarország kis iparosai a gyáripár emelkedése folytán csak úgy szállhat versenyre, ha az előállított iparcikkék tartósság, izlés, csin és kiállításban nemcsak kiállja a gyárak termékeivel a versenyt, de felül is mulja azokat. — Ennek megismertetése és elsajátítása az egyes városokban levő ipariskolák első feladata.

Még nagyobb visszahatást tapasztalunk egyes iparosok részéről, ha figyelmeztetjük olykor-olykor arra, hogy a mester manapság nem csak tanítója, de nevelője is az iparostanulónak, s ha a gazdát természetményei, a gazdasszonyt főzte után lehet megítélni: úgy — fájdalom — sajnos következményekre bukanunk, ha az egyes iparostanulók ruházatát, gondolkodás- és társalgási módját figyelemmel kísérik az egyes mesterek s ezek műveltségi fokát illetőleg.

Mert hiszen tudjuk, hogy az iparos tanulók sok helyt minden egyebek inkább, mint tanulók. Reakényszerítettnek oly teendő végzésére is, melyek legkevésbé illenek jövő hivatásuk körébe. Ők végzik a háznál legtöbb helyt azon teendőket, kezdve a gyermekgondozáson, — a melyeknek elvégzésére a háznál más nem vállalkozik.

Ezzel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy az egyes iparos urnak nevelje növendékeit, de azt tudva, hogy a gyermek szellemi fejlődése, kedélyének nemesítésére, érzelmének, hajlamainak helyes vagy helytelen irányban való terelésére nagy befolyással bír a munka, melylyel elfoglalva van, s a környezet, melyben teendőit végzi: nem ítéhetjük el eléggé azon mestereket, kik a tanulókat őket meg nem illető munkakörrel látják el, vagy durva magaviselet, művelt emberhez nem illő kifejezések használata által, az iparos-növendékek kebeléből a jóra s nemesre való hajlamot, az ártatlanság és becsületesség egyetlen örét, a szeméremérzetet kiölni sietnek.

Hogy pedig ez így van, bizonyítja első helyen az, hogy a fegyelem emberhez illő gyakorlása kérés, figyelmeztetés s dorgálás vajmi kevesre bír

T Á R C Z A.

Az utolsó virág.

„Hova mégy jó anyám, sirva, feketében?

Ne hagyj itt magamra, betegem, egyedül;
Nélküled úgy félek: nézd, a kukik épen
Ide az ablakra, a fejemhez repül.“

— „Kedves kis leányom, nem leszek sokáig,
Csak míg e koszorut elviszem apádnak;
Takard be jól magad; a lábad megfázik;
Ne nyisd ki az ajtót, ha kopogtatnának.“ —

„Ne menj ma jó anyám, hisz halottak napja
Holnapután lesz majd, és én nagyon fázom;
Ha elmegy, a tüzet nem lesz ki megrakja,
A szemem már nehéz, kerülget az álom.“

— „No hát csak aludjál én édes gyermekem,
Az álom erősít, holnap együtt megyünk.
Nem megyek hazulról, ide, melléd fekszem,
Adjon a jó Isten jó éjszakát nekünk!“ —

„Jó éjszakát anyám! Hajolj felém . . . jobban,
Igy . . . hadd csókoljalak meg tán utoljára;
Nézd, kialudt a tűz, már utolsó lobban . . .
Tedd azt a koszorut leányod sirjára!“

És halottak napján a temető kertbe
Egy koporsót visznek, benne egész világ:
Az anya öröme, a család kegyenceze,
A hét bimbó közül az utolsó virág.

Szabó Lajos.

ARANY JÁNOS.

Ugy hisszük fájdalmas, de elmulaszthatlan kötelességet teljesítünk akkor, midőn hazánk egyik legnagyobb költőjének életrajzával t. olvasóinkat röviden megismertetjük.

Arany János született Nagy-Szalontán Biharmegyében 1817-ben . . . szegény földműves szüleitől. — Idősb testvérei elhalván, mintegy vigaszul adta a gondviselés már nem épen fiatal szüleinek, kik ekkor még csak nem is sejtették, hogy a kis Jancsi nemesak szüleinek lesz büszkesége, gyámola és vigasztalója, de egy egész nemzetnek magasan fentragyogó napja.

Szülei, bár maguk is anyagi gondokkal küzdöttek, a gyermek nevelésére a legkiválóbb gondot fordították.

Előbb otthon tanították, majd Debreczenbe küldték iskoláztatás végett. — Pályatársai már a költészeti osztályban 1833-ban megbámulták a esodagyermeket, kik verseit a legnagyobb könyüsséggel és gyorsasággal irogatta össze.

Ekkor támadt azon gondolata, hogy színészsze leendő, s 1834-ben iskoláit abbahagyva néhány hónapot sanyaru vándorlásban töltött s visszatért a szülei házhoz, hol pusz-taságnál nem talált egyebet. Ugyanis édes anyja elhalt s atyját a kor és fájdalom szemévilágától fosztotta meg, s ő a fiu „virrasztott szemének éjszakáján.“

Azonban ily primitív előismeretek mellett, mint a minőket nyújthattak abban az időben még a költészeti osztályban a középtanodák, dacára a legnemesebb talajnak, minő Aranynak lelke és keble volt, kérdés, hogy nem veszett volna-e ő is el a magyar irodalomra nézve, ha a gondviselés Szilágyi Istvánt 1842-ben Nagy-Szalontára nem vezet. — Ez barátja rendkívüli hajlamát és tehetségét felismerve s látva, hogy az anyag megvan, csak csiszolni kell, biztató s bátorító szavaival reá vette, hogy magát tovább képezze. Ettől kezdve Homér, Virgil, Horác, Geóthe főleg pedig Csokonay művei lettek kedves olvasmányai, s az európai nyelvek és irodalom tanulmányának tárgyai.

Ezekhez annál nagyobb buzgalommal látott, mert

szülő városa tanítónak, majd városi aljegyzővé választotta s így az anyagi gondoktól annyira-mennyire megszabadult.

Ekkor jelent meg tőle egy „Falusi beszély“ az „Életképekben“. 1845-ben fogott „Az elveszett alkotmány“ classicus alakban irt satyrájához, melylyel a Kisfaludy-Társaság által hirdetett pályadíjat elnyerte, dacára annak, hogy Vörösmarty azt irta volt, hogy „Nyelvezete a nyelv vakorára emlékeztet.“ S míg a kivívott siker új munkára ösztönözte, addig a szigorú bírálat nem hangolta le, sőt ösztönözte a tanulásra.

1846-ban jelent meg tőle „Toldy“ népies eposza, mely halhatatlan nevet szerzett írójának s eddig nem ismert kincse lett a magyar nyelvnek és költészetnek s a melyről Petőfy is, kivel Arany benső barátságban volt, — egy hozzá intézett költői levelében oly szépen megemlékezik. Ezt 1847-ben Murány ostroma s Toldy estéjének leguagyobb része követte, mely azonban sokáig kéziratban hevert s csak 1854-ben jelent meg nyomtatásban, de már Petőfy is olvasta s azt mondta reá, hogy ha már a fejét és lábát megirtad, ird meg a derekát is.

1849-ben Debreczenben, majd Pesten vállalt hivatalt, míg 1851-ben Nagy-Körösrre választván meg tanárnak, Szász Károly, Mentovich Ferencz, Ács Zsigmond, Jánosi Ferencz, később pedig Salamon és Szilágyi Sándor kartársaisal valóságos kis Athenné tették ez alföldi várost s dús fényvel vonták körül a körösi collegiumot.

1860-ban a Kisfaludy-társaság igazgatója lett s Pestre tette át állandóan lakását s ettől kezdve lett dalló csaló-gányává nemzetünknek. 1856-ban kiadta kisebb költeményeit, majd 1861-ben a magyar népies eposzt „Buda halálával“ gazdagította, míg a nemzet nagy meglepetésére 1880-ban a nélkül, hogy sejtette volna valaki „Toldy szerelmét“ adta ki, s ez által a „Toldy trilógiát“ teljesen megalkotta. Ettől kezdve ritkán hallottuk hangját, de ha dallott, e dal hangja mindannyiszor harangszengés volt, mely imára hivta a magyart. Erdemeinek elismerésül a magy. tudományos akadémia titkárrá választotta, mely diszes hivatalt lelkiismeretes pontossággal töltött be.

1882. október 22-ikén d. e. 11 órakor hunyt el, nem-

hatással s a legtöbb iparos-tanuló mesterével együtt az iparos szakoktatást nyűgnek tekinti még ma is, s a helyett, hogy tapintatos eljárása által az egyes működő tanítók eljárását, s az iparos szakoktatást követő eredmény elérését megkönnyítene s a városok által e célra adott tetemes áldozokat az által igyekeznek meghálálni, hogy egykor azok, kik gondjaira bízattak nemcsak jó mesterek, de művelt honpolgárok is legyenek, az egész ügyet jogaik megveszítésének s az iparos oktatásról szóló törvényeziktek az önkény kifolyásának tekinti.

Nem az elkeseredés, hanem az igazság s tapasztalat mondatják velünk e szavakat s hogy ezek fájdalom így vannak, — azok, kik az ügyet megszerzte figyelemmel kísérik — bizonyíthatják.

Azonban a képek e sötét oldala mellett van fényoldala is. — Az iparosok kevesebb bár, de vagyon, műveltség tekintetében kiválóbb tagjai hovatovább átlátják az iparosok oktatásának szükségét, szóval és tettel igyekeznek megnyerni azokat, kik ez irányban elfogultak s így el fog jönni az idő, midőn iparosaink nemcsak ügyes mesterek, de nemesen érezni tudó, művelt egyének is lenednek.

A rimamurány-salgótarjáni vasmű egyesület közgyűlése.

A fentebbi vasmű-egyesület folyó hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlését Budapesten. Működés előtt Vágúj helyi Laczkó Antal elnök üdvözlővén a megjelent részvényeseket konstatálta, hogy 53 részvényes 35360 részvényt tett le, melyek az alapszabályok értelmében 1409 szavazatot képviselnek. A kivánt szám egy a részvényeseket, mint a részvényt és szavazatokat illetőleg gyűlt lévén: a gyűlést megnyitja, mely után dr. Smiedt Titusz olvasta fel az igazgatóság jelentését. E jelentés constatalja, hogy az eredmény azon reménynek, melyet az egyesülés alkalmával a vállalkozó kötésekkel megfelelt. Kiváló támogatásban részesült az egyesület a m. kir. vasútigazgatóság, valamint a közlekedési, kereskedelmi és pénzügyi miniszterium részéről, a mennyiben a távirat-huzal szállítása, a minőt még eddig hazánk területén nem gyártottak, e társulatra bízott. Az egyes gyártelepek átalakítása, illetőleg újak építése folyamatban van. A széntermelés ez évben 194378 méter mászóra rugott, melynek csak kis része került eladás alá.

Erdeiben 70.027 köbméter szénfa került ki, míg 90881 köbméter fa vételútján szereztett be. A faszénter melés 653 104 métermáza. — Kiaknázott a vashegy-rákosi bányából 355.104 mm. vasérc, termeltetett a nyustyai és murányvölgyi vaskohókban 189.909 mm. nyersvas. — Az öntvények sulya a nyustyai vasöntőben 13218 mm., melynek legnagyobb része a társulat saját gyáraiban dolgoztatott fel. — Az ózd-nádasdi és salgótarjáni henger művekben a lefolyt évben a termelés minden üzemágában emelkedés mutatkozik. Termeltetett 404.810 mm. nyersvas, 346333 mm. idom-, abrónes- és kereskedelmivás, tehát 102179 mm. mászánál több, mint a mennyit az egyesületi gyárak ugyanazon idő alatt előállítottak. Ezenfelül a hengergyárakban 6062 mm. pléh is gyártott. — A tengely, vasszög, huzal- és drótszög-gyárak termelése 9549 mm. mászóra rugott: így az összes termelés sulya készárúban 361944 métermáza rug.

Dicsőre méltó buzgalmat fejtett ki az igazgatóság azon irányban, hogy egyes iparágak megtanulhatása végett — a mennyiben ezek eddig hazánk határain belül nem gyártottak, — iskolákat állított fel és rendezett be, mely által egy hatalmas lépést tett azon hazafias cél felé, hogy vasiparunkat a külföld gyámkodása alól emancipálja.

A kereskedelmi üzemre nézve megnyugvással constatalta az igazgatóság, hogy a mutatkozott szükséglet által megteremtett helyzetet kellőleg kihasználta s eladott: 360057 mm. idom- és kereskedelmivás, 4287 kocsit-

zetének leirhatlan fájdalmára. Benne a legnagyobbak egyike szállott sírba.

Mint ember szerény, mint barát hű a feláldozásig, s mint költő? erre felelni az én tollam gyenge, mert a mit érzek reszkető kezem leírni nem képes. Azért álljon itt egyik jelesünknek Szvorényi Józsefnek, az egri főgymnasium tudós igazgatójának rövid megjegyzése, mely szerint „Arany egyike — fájdalom már csak volt — legnagyobb műköltője időnknek, kiben a dús költői szellem elméleti mély alapos-sággal s nemes izléssel párosul. Művei az elbeszélő nemből és kivált a népies eposz és balladában korszakot alkotnak költészetünkben. Soha egy költőnk sem tündöklött e nemből annyi szerencsével a mű bel- és külalkotása, tartalmis- s alak összhangja és tárgyiaságra nézve. Páratlan mestere a költői nyelv eredeti színezése s zengzetességének, a költői jelzésnek és hangfestésnek. De lyrája is egy magasságban áll epikus nagyságával. Egybeolvad nála e két elem s innét van, hogy az átmeneti idyll-, rege-, mondafélékben, minde- nek-felett pedig balladáiiban oly utóérhetetlen. Költészetének mélabus, naivszerű kedély s humor kölesönöz alaphangulatot.”

A vak honvéd halála.

Zúg a haraszt, fúj az őszi szél, zordan kavargó felhők űzik-hajtják tova egymást. A távoli menydörgés tompa morajjal, majd egetverő robajjal viszhangzik a sötétlő hegyek hasadéka között, melyek sziklás lejtőin némán, egymáshoz simulva halad egy nő és egy férfi.

Mindkettő öreg. Ősz hajszálaikat arczukba verdesi a szél, tagjaikat elfödő rongyaik libegnek a vihar előjeleinek rémletes sivitása közben. Vakító fényű villámlás világítja be a zord tájat; mintegy az ég pillant egyet a két vándor reszkető alakjaira, kik elég vakmerőek dacolni az ég haragjával s utrakelnek a minden élőlényt megsemmisítéssel fenyegető vad orkán dühöngése dacára. Megeredtek az ég esatornáit s a hegyeken csattogó hangverseny kísérete köz- ben kezdődik az égi tüzijáték iszonyatosan remek látványa.

A két vándor csak halad meggörnyedve, gépiesen, tapogatózva; lábaikat felsebeztek a hegyes kövek: rongyaik-

gelyt, 5580 mm. öntvényt, 1102 mm. huzalt 24803 mm. nyersvasat.

Az előterjesztett zárszámadás szerint felmaradt 821282 ft 61 kr. tiszta nyereség, melyből 10%-jével kiosztandó 735000 ft, a 9835 ft 34 az új üzletév számlájára iratott. Az esedékes szelvények november 1-jével 10 frtért váltatnak be. Végül jelenti az igazgatóság, hogy ifj. gr. Ráday Gedeon honvédelmi miniszterre nevezetve ki az igazgatóságból kilépett s helyére if. Schenk Adolf választott meg Bécsből. A közgyűlés az igazgatóság tapintatos eljárásáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét, mit az igazgatóság azon ígérettel fogadott és köszönt meg, hogy legfőbb kötelességének ismerendit ezután is a magyar vasipar fejlesztését.

A rimaszombati tűzoltó-testület.

A társadalmi pezsgő életnek üterei azon egyesületek és szövetségek, melyek koronként egyes helyeken vagy a közbiztonság erősítése, vagy a tudományos műveltség előbb- vitele vagy más nemes cél végett alakulnak. Működnek s előbb-előbb mennek lépésről lépésre a kitűzött cél felé.

E társulatok létrehozásán egyik város sem fáradt annyit, nem sok áldozott oly összeget, mint Rimaszombat s a hasonló és népességű városok között igen kevés volt olyan, melyben a lelkesültek oly csoportja sorakozott volna mint városunk kebelében. Rövid 10 év alatt alkotott műkedvelő-társulatot, dalárdát, tűzoltó-testületet, társadalmi s irodalmi kört, de a melynek mindegyike az egyetlen dalárdát s alig 4—5 tagból álló irodalmi kört kivéve az ösök babérain nyugszik s várva-várja a jótékony kezet, mely lethargicus álmából felébressze s kimutassa mindegyiknek a munkakört, melyben kitűzött nemes célját megvalósíthatja.

E jótékony kéz ébresztő hatása alatt ébredt új életre a „Rimaszombati önkéntes tűzoltó-egyesület” a mult vasárnap. — melynek ha fényes multjára visszatekintünk s magunk elé idézzük a lelkesült arczokat, melyek az alakuláskor s az adott „becsület-szó” mint fogalom elhangzásakor reánk ragyogtak, s magunk elé idézzük alig év multán a szétzüllött tagokat, a gyéren látogatott gyakorlatokat: önkéntelenül e kérdés merül föl előttünk: hát ilyen lelkesedésnek lehetett-e ily korán ellobbanni, a kötelmek teljesítésére adott becsületeszű o ly gyermek-játék-e manapság melyet alig két évi időköz megsemmisít, mit pedig őseink oly szentnek tartottak, hogy életükkel pecsételték meg nem ritkán s az utódok előtt már csak buborék a tő vízen, mit a legkisebb hullámgyűrű teljesen tönkre tesz?

Hát bizony ez is szétzüllött a kényelem és közöny zátonyán, és csendesen szendergett társaival a semmit nem tevés váncosán, egészen mostanáig.

Azonban egy jótékony kéz érintése felserkenté álmaiból. A régi gárda legkitartóbb tagjai csoportosultak; s a lankadni nem tudókhoz új erők csatlakoztak s okulva a multban vett tapasztalatokon megalakult újra önkéntes tűzoltó-testületünk, melynek legszentebb célja a veszélyben való segélynyújtáson kívül társadalmunk különböző köreinek egyesítése.

Hogy azonban e magasatos célját elérhesse: sorakozunk kell. Úgyvél, hivatalnok és iparos egyesült erővel valósíthatják meg ezt; s a testület élén épen azok állanak, kiket nem rang-vagy tüntetésvágy, de az ügy iránt való érdekeltségből kifolyó bizalom emelt oda s hogy az ő jóakaratauk hajótörést ne szenvedjen, s hogy testületünk élete ismét ne pünkösdi királyság legyen, támogatnia kell őket e város kiesinyének és nagyjának, mert csak egyesülésben áll az erő, mely ha szétforgácsolódik az erők is gyengékké leendnek.

Felhívás.

Önmagát tiszteli meg a nemzet, mely nagyjainak emlékét tiszteletben tartja; önmagának nevel valódi nagy fiaikat, ha e kegyeletes tisztelettel párosult megemlékezés által példányképekül állítja e nagyok életét az utódok elé.

A magyar viharterjes multja sok ily nagyot teremtett, kiknek emléket nem készít a halás utókor megörökíteni, a helyet, hol éltek, működtek s esetleg örök álmukat alusz- szák, emlékkövel ékesíteni.

ról csurog a víz; tagjaik dideregnek a fagyasztó szélben. Megállnak, majd elindulnak ismét folytonosan inogva, mint a hegy tetején álló magános fa, mely ide-oda hajtja karsu derekát a süvöltő szél kényuri szeszélye szerint.

A nőnek fájdalomtól kicsordult könnye egybevegyülve ömlik végig arczán az ég könnyzaporával, szeméit kimondhatatlan félelem és kétségbeeséssel mereszt tágra, keresve hajlékot e rémséges magányban, mely megvédené őket a vihar dűhe ellen, de csak képzelete hű képei lebegnek lázas tekintete előtt az áthatlan, sötét éjszakán.

A férfi göresös remegéssel simul gyöngye társához, s tőle vár segítséget, védelmet; fénytelen szemgolyói nyugtalanul forognak gödreikben, s ajkait összeszorítva csak egyes szivrepesztő panaszhangokat hallat.

A fáradságtól elgyöngülve az iszonyú idő dűhe miatt már nem bírnak tovább menni; térdeik megtörnek: de mintha az ég könyörölni látszanék kinaik fölött, a nő szeméi a sötétség dacára egy barlangot pillantanak meg a hegy oldalában, mely csak pár lépésnyire volt azon helytől, hol összerogytak.

— Csak még egy-két lépést, öregem, — rebegé a nő félíg elhaló hangon, s a férfi végerőlközéssel felemelkedve engedti magát tova vonszoltatni öntudatlanul, csupán ösztön- szerüleg.

A barlangba jutottak.

A nőnek kékülő ajkai már szintén nem adtak hangot, de volt még annyi ereje, hogy az öreg ember hátáról levegye a kintornát s a barlangban szétszórta szalmát össze- csomózta s ráültette férjét. — Szegény öreg leomlott kintornája mellé.

Egy ideig csak sohajai hallatszottak s a dermedt tagok még nem engedtek ki; félholtan feküdt a szalmán, s neje mellé kuporodva félőrülten kulcsoló össze kezeit férje hide- gülni kezdő teste felett.

Soká éltem — hangzik végre a férfi szava — igen soká éltem; oh, de csak még egyszer láthatnám meg a napot; csak még egyszer pillanthatnám meg a természet csodás nagyszerűségét, melyet világtalan szemem szülte vad sötétség képzelmi alakjai meg sem közelítenek. . . nézd csak nézd mily bűvös látomány! . . . tündéres kert, csillagó

Losonez városának és környékének lelkes közönsége — erősen hisszük — hasonló érzelmektől van áthatva. Tehát hazafias kötelességet vélt teljesíteni a losonezi kaszinó- egyesület, midőn folyó 1882. évi okt. hó 1-jén tartott vá- lasztmányi ülésén hozott határozatával a város és környéke polgárainak figyelmét felhívja arra, hogy a legközelebbi dí- eső mult egyik szerény bajnokának, ki az 1848. évi már- eziusi napok tevékeny részese s e mellett jeles költő vala, **Sükey Károlynak** a losonezi ev. ref. temetőben jeltelen sír takarja hamvait; hazafias kötelességet vélt teljesíteni, midőn a kezdeményezést kezébe ragadva, ezen felhívást s vele kapcsolatos aláírási ívet a kaszinó saját nevében kibö- esátja a végből, hogy a kegyeletes tiszteletet keblében hor- dozó polgártársainkat felszólítsa arra, miszerint ne sajnálják esekély filléreiket áldozatul hozni egy szerény emlékkő lé- tesítéséhez, mely néhai Sükey Károlynak nyughelyét lenne hivatva jelölni.

Az adományok a losonezi kaszinó-egyesület igazgató- ságához küldendők, mely azokról hírlapilag fog beszámolni. Losonezon, 1882. október hó 15-én.

A kaszinói választmány nevében:

Pokorny Gusztáv,
egyl. igazgató.

Sneff János,
egyl. titkár.

Értesítés.

A szt.-galleni consul jelentéséből értesült az alólirt el- nökség, hogy Schweizban a burgonya termés ez évben igen rosszul ütött ki. Németországban tudvalevőleg a ter- més ugyancsak kedvezőtlen volt. A jó magyarországi bur- gonyának Schweizban igen jó kelete lenne. Mire felhívjuk az érdekeltek körök becses figyelmét.

Miskolczon, 1882. évi október hó 24-én.

A miskolczi kereskedelmi- s iparkamara elnöksége:

Radvány István, elnök.

Dr. Kovács Gyula, titkár.

Értesítés.

A cs. kir. hadügyminiszterium megküldötte a kamará- nak a cs. kir. hadsereg felszerelésére és ruházati szükség- leteinek beszerzésére vonatkozó árlejtési hirdetmény máso- latát, a beszerzendő czikkeket jegyzékét és azon szerződés mintáját melyszerint az elfogadott ajánlatot tevővel a szer- ződés megkötettni fog. Értesítjük mindazokat, kik ezen ár- lejtés iránt érdeklődnek, hogy a vonatkozó ügyiratokat a kamara hiv. helyiségében áttekinthetik.

Miskolczon, 1882. évi október hó 24-én.

A miskolczi kereskedelmi- s iparkamara elnöksége:

Radvány István, elnök.

Dr. Kovács Gyula, titkár.

Hírek és vegyesek.

Segédtanárrá a rimaszombati egyesült VI. osztályu gymnasiumba Kozma y Dezső okleveles tanárjelölt, lapunk munkatársa választatott meg legközelebb.

Halálozás. Kisjókai Szakál Amália folyó ev ok- tóber 26-án Zádorházán elhunyt. Nyugodjanak békén porai!

Üdvös mozgalom indult meg a rimaszombati egyesült prot. gymnasium tanuló ifjúságának körében. — Ugyanis a nagyobbak elhatározták, hogy halhatatlan költőnknek, Arany Jánosnak síremlékére gyűjtést rendeznek saját körükben. — A mozgalom élén a Kazinezyról nevezett önképzőkör kiválóbb tagjai állanak. Mi csak teljes sikert kívánunk e nemes cél felé törekvőknek.

A rimaszombati önkéntes tűzoltó-testület folyó hó 22-én tartotta alakuló-közgyűlését a városbáza nagytermében. Önkéntes tag jelentkezett 51, fizetéses pedig 25. — A gyűlésen megmagyaráztatván az alapszabályok egyes pont- jait a parancsnokság tagjai választattak meg az alparancsnok és osztályparancsnokok kivételével. Főparancsnok lett: ifjabb Hegyessy Sándor, pénztárnok: Kovács Zsigmond, jegyző: Bodor István, szertárnok: Barna Imre, orvos tiszt. főpa- rancsnoki cím mel dr. Szabó Sámuel. — Az alparancsnoki és osztályparancsnoki állomások betöltése a tagok teljes be- gyakorlása után hajtatik végre, mely választásoknál az ügyes- ség, rendszeret, s lelkiismeretesség lesznek mérvadók.

természet bájos ölen, játszian esőrgedező patakok, napfény- ben tört szép szivárvány enyelgő habok tükörén . . . vir- gonez halak felszökelve üdvözlik a mosolygó napot . . . madárdalok, vigan rengő fűzi ágak; madárfészkekben csicsérgő család . . . pásztorkunyhó, legelésző nyájak, lenge szellő . . . kizálmai vízióinak festését egy dördülés szakítja felbe. — Menydörgésre menydörgés következett, melyek a barlangot alapjában megráznai látszának.

Az agg férfi feljélt álmodozásaiból s fel akarna kelni, de nincs már ereje, csupán karjait bírja még, melyekkel önkénytelenül a kintorna forgatójához ér s kezdi azt forgatni:

— Ez az, ez az! Hallgads csak az ágyuk dőrejt. A trombiták harsogása, fegyvercsattogás a lelkesült csapat diadalordítása s az ellen rémült jajjai mint keverednek ösz- sze hanghaosszá! Lőpor, villámlás! . . . oh! kiégett sze- mem többé semmit sem lát. A harci induló a mit játszott bevégződött, s az elhaló menydörgés egy mélabus dal hang- jaihoz adott kíséretet.

— Hol van a világosság, mely élteti a mindenséget? sötétséget látok mindenütt . . . Mily szép voltál világ, mily szép voltál hazám! ifjui lelkesedésben! Nagy leszesz még! — De én nem láthatom többé rónáid virulását, nem néped örömét. — De mintha hallanám a szabadság üdv- riadalmát, és ujjongó gyermekeseregnek huznék vig danát, kik kintornám körül körbe járva tánczra kelnek, visszahíva gyermekkorom édes álmait; ah, de ime e kar gyenge, csak szaggatottan tudja huzni már! — Sötét van. — Oh, iszony! Nyilj meg még világ egy bucsupillantásra. Egek ura, lásd meg kinomat! Csak annyi fényt, hogy egy porszemem lát- hassak s térdre borulva bámulandom azon a porszemem teremtésed legremekbikét . . . Dicsőség neked! Ime, látok! Angyalserg szállong trónod körül, vakító fényzőn borítja menyvednek azurját. — Intesz felém. — Jövök. — Isten veled világ! . . .

Holtan borult a kintornára, melynek utolsó üteme az agg férfi lelkét kísérté örök honába. — A nő ájtalan ros- kadt férje holtteste mellé — A felhők megszakadoztak, a csillagok ezrei tündöklő fényvel boriták az eget; a hold melán mosolyg a völgybe le s messziről egy pásztor tilinkó, édes bus hangja hallatszott.

Kozmay.

Véres kard-párbaj volt Csitári Kálmán és Gáspár Imre hírlapírók közt, melyben ez utóbbi jobb kezén és fején súlyos sérülést szenvedett. De a gondos ápolás és ügyes orvosi kezelés remélhetőleg engedik, hogy mielőbb teljesen felépül.

Lapunk mult számában közöltük a „Csangó-magyarok” fogadtatása alkalmával rendezett közéleti költségeinek fedezésére adakozók névsorából Liszka József és Glaut Pál urak neve kimaradt, a kik pedig 50—50 krral járultak a fentebbi cél előmozdításához.

Arany János feledhetlen költőnk temetése sem folytatható le némi botrány nélkül, minnek egyenes oka a fővárosi rendőrkapitányának, Theisz Eleknek tapintatlan eljárása volt. Ugyanis a budapesti egyetemi ifjúságot, a mely pedig testületileg lett meghívva a temetésre, nem bocsították be a korlátokkal ellátott „Akadémia tere” daczára annak, hogy a megjelent hivatalosok a tér egy tekintélyes részét üresen hagyták. Hasztalan hivatkoztak az ifjúság vezetői, hogy ők az akadémia meghívottai, a főkapitány hajthatatlan maradt, s mi alatt az előálló ifjúságot a temetésre siető tömeg a korlátokhoz szorította. — Ez után a főkapitány parancsot adott a lovasrendőröknek az előnyomulásra, kik a fiatalok közé ugrottak, többeket feldöntöttek és elgázoltak. A tapintatlan eljárásért a főkapitányt az ifjúság jól megérdemelt maeszkazéval tisztelte meg.

Uj postabivatal nyílik meg a szomszéd Hevesmegyében levő Tápó-Sz.-Márton községben november 1-sején.

Piaczunkat, melyről a burkolatot oly gyorsan tovaragadja az ár rendesen, esatornázni fogják. Mindenesetre észszerű intézkedés, sőt mint halljuk tervben van véve egy impozans szokókat építése is a megyeházzal szemközt. Bizony-bizony ez is elkölölni, különösen ha a város közvetlen szomszédságában levő kitünő ivóvizet szolgáltatató források valamelyike vezetnek be.

Nyilatkozat. Alulírottak mint a putnoki választókerület választói, az „Egyetértés” folyó évi október 17-én 287. számában „Vidék” rovat alatt Tornallyáról kelt hírlapi tudósításra vonatkozólag szükségesnek tartjuk kijelenteni, miszerint, mennyiben az értekezlet nem a putnoki választókerület választóinak Hevessy Bertalan országos képviselőjük politikai magatartásának megbírlása, hanem egy megyei helyi érdekű kérdésben több szolgabírói járásbeli községek képviselőinek a nmlgu belügyminisztériumhoz intézett felterjesztésének megbírlása és aláírása végett hivatott egybe, — mennyiben az országos képviselőnek bizalmatlanság csak azon esetben szavazható, ha eljárása és működésében megválasztása előtt nyilvánított politikai programjával ellentétbe jön, — az említett értekezlet Hevessy Bertalan orsz. képviselő ellen bizalmi vagy bizalmatlansági kérdésnek felvetésére feljogosítva nem volt, de ennek helyi érdekű kérdésben tanúsított magatartása miatt helye sem lehet. Ennél fogva az értekezleten egyesek által kifejezett nézetet és eljárást el nem fogadjuk s nem helyeseljük, s ezt egyedül indítványt tevő Dapsy Pál urnak nevezett képviselő elleni egyéni s politikai nézetkülönbségéből kifolyó ellenszenvé nyilatkozatának nyilvánítjuk. Kelt Sajó-Gömörön, 1882. okt. 22. Szentágh Bertalan, Szentiványi Miklós, Ragályi Gyula, id. Hevessy Sándor, Molnár Viktor, Hamvay Zoltán. (E—s.)

Rátölték a vaggont. Geese Péter uzapanyti születésű 32 éves lakatoslegényre folyó hó 23-án, a losonezi pályaudvaron, hol az illető szénlerakással volt elfoglalva. Ugyanis délben lefeküdt s elaludt. Ez alatt néhány kocsitól, kik Geesét nem vették észre, több kocsit utyanazon sínpárra melyen Geese aludt egy ott álló vaggon mellett. Az álló vaggon az összerúgás következtében megmozdult, s egyik kereke az alvónak fejéhez ütődött s azt életveszélyesen bezúzta. A sebesültet a Rókus-kórházba szállították.

Steiner Ede, kit — amint annak idejében említettük, — Brauer Vilmos véletlen revolverlövélssel megsebesített, folyó hó 24-én a szenvedett sérelem következtében Drabszón elhunyt. Hivatalos boncolása 27-én volt.

Megszökött. Ernst, másképp Tirol Samu dobsinai születésű 20 éves bányász, ki lopásért 3 havi fogházra volt büntetve, a pelsziki fogház udvaráról megszökött. Tettét úgy hajtotta végre, hogy az udvaron lévén munkával elfoglalva, észrevette, hogy az őt figyelme másra van irányozva, félre vonult, s midőn távozását észrevették már Ungon-berken tal volt.

A forgácsfalvi róm. kath. lelkész viselt dolgairól, ki panszláv érzelmeiről ismeretes és a szószékéből a hivatalnokokat nyilvánosan rágalmazta s ezért nyomozat alatt áll, már többször megemlékezünk lapunk hasábjain. Ez a jeles férfi, ki rövid idő alatt 17, mond tizenhét tanított üzött el, legközelebb arról vált híressé, hogy egyházi beszédeinek alapigéit nem a szentírásból meríti, hanem gazdasszonyának mondásaiból s tart is azután olyan róm. egyházi szónoklatokat, melyeken míg a természet egyszerű gyermekei annyira megindulnak, hogy ott hagyják a templomot, addig a műveltebbek a hatóságunk keresnek orvoslást. Ajánljuk mi is e jó madarat a püspök ur Ó méltóságának figyelmébe.

Merénylet a szerb király ellen. Folyó hó 23-ikán Markovics Helena, a topelei összeesküvés miatt kivégzett Markovics Jefrem özvegye forgópisztolyból 2-szer lőtt Milán királyra, de egyszer sem talált, daczára, hogy közvetlen-közlelőt történt a lövés épen azon pillanatban, midőn a király a templomba lépett. Az egyik golyó egy szemben álló nőt sebesített meg, ki ajultan rogyott össze. A nép a merénylőt szótakarta tépni, de a rendőség közbevetette magát. Sokan összeesküvést sejtettek s többeket el is fogtak, de — a mint látszik — az özvegyet személyes bosszu vezette. A merénylő magyarországi születésű s Sopromból való. A király szerenés megmeneküléseért egész Szerbiában Te Deumok tartattak.

Irodalom és művészet.

Vettük a következő felhívást: Husz évi költői munkásságom alkotásainak válogatott gyűjteményét szándékozom egy kötetben a t. közönség és a kritika ítéllete alá bocsítani s magamnak is édes visszaemlékezést szerezni egy élet java részének érzelmi küzdelmeire. A költemények tulajdonképp része a lyra szülötte: a szerelem, a családi élet és az eszmélkedés dalai, kiegészítve néhány elbeszélő darabbal és az angol, német s cigány költészet köréből vett fordításokkal. Együttesen egy érzősív története, keresetlen őszinte vallomásokban, melyeket szeretnék így összegyűjtve és megbírlva látni. Tisztelettel s nem tagadom: bizalommal fordulok, azért szerény lantom kedvelőhöz a pártolásért s szándékom kivételében. A mintegy 25 ivre terjedő kötet a Franklin-Társulat könyvnyomó intézetéből ez év deczemberének második felében kerül ki s az előfizetőknek

azonnal és pontosan, bementesen küldetik meg. Egy fűzött példány előfizetési ára 2 frt, a diszkötésé 3 frt. Tiszteletgyűjtőimnek tíz előfizető után egy diszkötésű példánnyal szolgálok. A gyűjtő-ívek és pénzek ez év novemberének 20-ik napjáig lesznek hozzám, Kolozsvárra (külszín-utca 8.) küldendők. A szives pártfogást ismétlen kérve, maradok Kolozsvár, 1882. október hó közepén teljes tisztelettel Szász Béla.

CSARNOK.

Az iskolából az életbe.

(Beszély Kozmay Dezsőtől.)

(Folytatás.)

En szobám felé indultam, s belépve, hogy felöltönyömet letegyem, ismerős kacagást hallottam át a mellékszobából. Lábjeghyen mozogtam a szobában, hogy jobban kivégjem, ki lehet az. Hát Aniko hangjára ismertem. No hiszen, nekem sem kellett több. Utzu neki a tükörnek, a ruhátnak s a mi csak jól állt rajtam, mindent magamra vettem; serkedő bajuszomat, a menynyire lehetett hegyesre kényszerítettem s így mentem át boldog új évet kívánni.

Soha ugy szívemből nem kívántam boldog új évet mint ekkor.

Ekes szavakban fejeztem ki magam Bertha előtt, kihez fordultam. Anikónak csak a tükörből láttam az arczát, mivel a szoba másik végén volt, helyeslőleg integetett minden mondom után kis borzas fejével.

— Hát nekem nem kíván boldog újévet — szólt hirtelen előlépve.

— Akár mindennap, felelém, s reá néztem, a mily édesen csak tudtam.

— Bizony az nem jó lenne — mondá — már csak egyformaságuk miatt sem, de meg mindennap arra emlékeztetne, hogy boldogtalan is lehet az.

— Kegyednek boldogtalan napja! Az nem lehet: hiszen vidám kedélyre van teremtve, hogy még a legboldogtalanabb is üdülést, vigaszt találjanak mellette.

Oh! de hát ha én lennék az a boldogtalan, akkor meg kellene magam feleznem.

— No, most hagyják abba a vitakozás — szólt közbe Bertha — beszéljünk komolyabb dolgokról! Mondja csak Kéri! miért voltak Hegyinél?

— Puff! hát már azt is tudja gondolám — no most vád ki magad Béla! — A grófnak volt vele valami közölni valója. — Nagyot fujtam; de Bertha tovább fagatott.

— Közvetlen a grófnak volt vele beszélni valója? Mintha tükön állottam volna.

— Igen — felelém — vagy is inkább nyögém kétértelmű őszinteséggel.

Aniko megmentett, mert végre is hazudtam volna, s így vágott közbe:

— Ugyan! Most meg ti fogtok perlekedni. Jobb lesz, ha játszunk valamit. Jöjjön Kéri ur kísérjen.

— Engedjék át nekem, hölgyem, az élvező publikum szerepét, mert, ha csak a hangjegyeket nem forgatom nem sok hasznot veszik.

— De hát, hogy lehet egy művész barátjának zongorázni nem tudni?

— Azon egyszerű oknál fogva, mivel egész életemben nem éreztem magamban semmiféle tehetséget a zenéhez, kivéve — ha megengedik a triviális megjegyzést — a füttyülést és kintornázást.

Leültek a zongorához. Én csupa szem voltam s csak Aniko rózsás ujjacskáit bámultam folyton.

— Eljön a nőegyleti bálba? — Kérdé tőlem, miután a zongorázást elvégezték.

— Mindenesetre — mondám, pedig ez ideig szándékomban sem volt.

— S magával hozza Oroszt is, nemde. Hamiskásan Bertha után pillantott, kit a eseléd kihivott. Majd megint így szólt: — „Őn tegnap igen szórakozott volt s igen sok dolog kikerülte figyelmét.

— Meglehet, hogy mások iránt szórakozott voltam, de a kegyed társaságában eltöltött rövid percek élelem emlékezetben maradtak meg nálam.

Lesütötte szeméit, majd megint reám nézett s így szólt: — Pedig sokat látott volna: barátja valódi tüzzel szónokolt Berthának egész este.

— Akkor valószínűleg ő is szórakozott volt — vágtam vissza.

— No, maga is mondott sok bolondot, hanem én is sokat össze-vissza beszélhettem. Látja természetemben fekszik minderről a mi a figyelmemet felkölti, beszélni és beszéltetni. Igen nyelven vén asszony lesz belőlem, halja. — Igaz, ugy-e kihívták Hegyit?

A meglepetés egy mozdulatát tettem. I. gen, azaz hogy

— No, engem nem esal meg, rendén van, meg kell tanítani az urfit. Csakhogy Bertha különös nézetben van ám felőle, meg a tegnapi dolog felől, szerinte a gróf a hibás, ki őt felingerlő felszólalást, kiesnyítő modorával. Az imént beszélgettünk a bácsival meg a nénivel e tárgyban. Barthay szintén kárhóztatja Hegyit s nem bírja elképzelni — mint mondá, — hogy rögtön ki nem hívta őt Orosz.

Felvilágosítottam Anikót, hogy barátom, szerény tartozkodó modorában keresendő a melegség, ki irtózik a feltűnéstől, de meg mondám, nem is volt arra idő, hiszen Hegyi rögtön távozott, mi által azt hiszem beismerte, hogy hibázott. — No de Zsiga ma helyrehozta a mit elmulasztott.

— Mikor verekszenek? Kard vagy pisztoly? Hah — mondá Aniko — mint szeretnék én kiállani vagy egy párszor s egy-két ineci-finezi urfának füleiből vagy orrából levagdalni egy-egy kis darabot.

— Már én kegyednek nem állnék ki. Nem is könnyű dolog volna az; hiszen egész védekezési rendszeremet megzavarná az a két szép szem.

— Ugyan hallgasson! Ugy ki nem álhatom, mikor olyan felszólalás, csak ugy könnyedén vélekednek rólunk, s ugy bánnak velünk, mint, kis gyermekekkel szokás, pedig, ide nézzen: no ezt parirozza ki, ha tudja — mondá, — s az asztalon levő elafántesont papírvágó késsel több vágást intézett felém.

En megragadtam kis kezeit s megcsókoltam: ez volt a parir. Ő legyőzve érezvén magát, letevé az ártatlan gyilkot s szeméit reám emelve így szólt:

(Folyt. köv.)

Hivatalos közlemények.

Nagyrőcei járás szolgabírói hivatalától.

Pályázat.

2035. sz. — Gömörmegye területén megürült nagyrőcei és ratkói körorvosi állomásokra ezennel pályázatot nyitattik. — Ezen körorvosi állomások székhelyei Nagyrőce rend. tanácsu s Ratkó mezővárosok. — A javadalmazás következő: 1. A nagyrőcei körben: a) A szövetkezett községekből a fizetés 400 frt. b) Ugyanazoktól lakbér fejébe 100 frt. c) A Salgó-Tarján-rimamurányi egyesülettől fizetés 150 frt. d) Ugyanezen egyesülettől az egyesületi munkások látogatása alkalmával fuvarilletmény 1 frt 50 kr. e) és egy egész napot igénybe vett gyógykezelésnél ezenfelül ebédilleték 1 frt 30 kr. f) Látogatási díj a körorvosi székhelyen nappal 20 kr. éjjel 40 kr., a körhöz tartozó többi községekben nappal 50 kr. éjjel 1 frt. g) A székhelyen kívül lakó betegektől — azokhoz meghiva természetbeni fuvar vagy megfelelő fuvarköltséget követelhet.

II. A ratkói körben: Az évi fizetés és egyéb járulékok ugyanazok mint a nagyrőcei körben a c) alatti egyesületi fizetés kivételével, — mely ezen körben 20 frttal kevesebb vagyis 130 frt. Végül megjegyzetjük, hogy a körorvosok saját kerületüket havonként beutazni, s az igazolt vagyontalan betegeket díjtalanul gyógykezeltetni kötelesek. Az ezen körorvosi állomások valamelyikét elnyerni óhajtók szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat folyó évi november 8-ik mint a választásokat megelőző napig hivatalomhoz Jolsvára küldjék be. Kelt Jolsván 1882. okt. hó 7. Maléter E. szbiró.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

A gömörmegyei nép- és iparbank igazgatósága részéről közhírré tétetik, hogy mindazon marokzalog tárgyak, melyek a kellő időben ki nem váltattak, illetőleg meg nem hosszabítottak **folyó 1882. év november 25-én d. u. 2 órakor** a gömörmegyei nép- és iparbank helyiségében nyilvános árverésen el fognak adni, miről az érdekeltek s a venni szándékozók értesítettek.

Rimaszombat, 1882. október 26.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A reeskei malom, az 1883-ik év április hó 24-től egymásután következő három évre bérbe adandó. — A föltételek iránt értekezhetni alólírottnál Szentkirályon u. p. Bánréve. 3—4

Czikora János, haszonbérő.

Csokrok és koszoruk

mindenféle alak- és nagyságban.

Alólírott tisztelettel tudatom a n. é. városi és vidéki közönséggel, hogy nálam a **legjutányosabb árak** mellett mindenféle alak- és nagyságban művésziessé összerakított **csokrok- és koszoruk** megrendelhetők.

Koszoruk: babér-, élő- és szárított virágokból.

Csokrok élő- és szárított virágokból:

Fehér menyasszonyi lakadalmi, bál, születés- vagy névnapok alkalmára díszes tartályokban (Envelops) a legújabb facon szerint.

A csokrok megrendelése legalább 8—10 nappal előbb kérietik.

Továbbá felajánlom szolgálatkészségemet minden a műkérészet körébe való tárgyak elkészítésére.

Számos megrendelést esdve maradtam a n. é. közönségnek alázatos szolgálója Rimaszombat, 1882. okt. 26.

Wikoukal Henrik,

városi műkertész.

Ugyanitt egy 13—14 éves ifju, ki írni és olvasni tud, tanulóul felvétetik. — A feltételek iránt értekezhetni a fentiírottal.

Kereskedő tanulóul

egy jó házból való vidéki 2—4 gymnasiális osztályt végzett 14—16 éves ifju, a ki a tót nyelvben is otthonos, alólírott fűszer-, rőfös- és rövidáru-kereskedésében felvétetik.

A felvételek iránt értekezhetni szóbelileg vagy levél útján alólírottal. Nagy-Rőce, 1882. okt. 28. Vaniek Gyula.

Hirdetmény.

4704/1882. sz. — Rimaszombati kir. tszék mint tkhatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a **Rimaszombati takarékpénztár** kérelme folytán **Szeplaky Lajos** és **özv. Lovas Ábrahámné** született **Bacsó Julianna** mint **id. Szeplaky János** és neje **Hetes Zsuzsanna** rimaszombati 58. 415. 631. sztkjvben foglalt birtokának megvevői ellen újabb árverés a 4475/80. sz. a. feltételek mellett elrendeltetik; s annak megtartására határnapul 1882. évi november hó 29-én d. e. 10 órája a rimaszombati kir. tkhatóságnál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár a rimaszombati 58. sztkjvben foglalt 2423. hrszra 150 frt. — a rimaszombati 415. sztkjvben foglalt 1070. hrszra és a rimaszombati 631. sztkjvben foglalt 1069. hrszra 500 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdete előtt a kikiáltási árnak 10 % -át bánatpénzül készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tkvi hivatalnál és Rimaszombat város előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombatban. 1882. évi szeptember 26.

Marton R., kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

4403/1882. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a **Jolsvai takarékpénztár** felperesnek 110 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Zelina Márton** nasztraji 42. és 67. sztkben foglalt ingatlanaira elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 28. d. e. 10 órája Nasztraj község házában kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár: nasztrai 42. sztkvi birtokra 438 frt 50 kr. 67. sztkvi ingatlanra 100 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Nasztraj község előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombatban. 1882. évi szeptember hó 12.

Marton R., kir. tszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

4639/1882. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **rimaszombati takarékpénztár** felperesnek 600 frt tőke, s jár. jelenleg 5 frtban megállapított költségek iránti végrehajtási ügyében a 6712/81. sz. végzéssel elrendelt **Losonczy Lászlóné** szül. **Salamon Gizella** a Susai 3-ik htjében foglalt birtokára a végrehajtási árverés elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 22. d. e. 10 órája Susán a község házában kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 1270 frt 50 kr. Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Susa község előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. tszék mint tkhatóság. Rimaszombat, 1882. évi szeptember hó 22-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

4120/1882. sz. — Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik miszerint **Magas m. kir. kincstár** felperesnek 369 frt 58 1/2 kr. adótartozás s jár. s jelenleg 5 frt 37 kr költségek iránti vgrh. ügyében a dienesfali 24. 247. 400. sztk. bejegyzve volt s a tkönyveknek átalakításai folytán a dienesfali 24. 247. sztkbe özpontosított birtoknak néhai **Putnok Frigyesné** szül. **Putnok Zsuzsanna** illetőségére a vgrh. árverés elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. december 27. d. e. 10 órája Putnokon a község házában kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — A kikiáltási ár 807 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben vagy tkpénztári könyvecskében vagy Magyar állami kötvényekben a kiküldött kezébe letenni. A vételár három részletben, és pedig 1/3 része 30 nap alatt, 1/3 része 60 nap alatt és 1/3 része 90 nap alatt az árverésnek jogerőre váltótól számítva 6 % kamattal a rimaszombati kir. adóhivatalnál lesz fizetendő.

Kir. tszék mint tkvi hatóság. Rimaszombat, 1882. október 3-án.

Marton, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

Van szerencsém tudomására hozni a t. közönségnek, miszerint bécsi vásárlásaimból haza érkezvén, roppant tömeges és nagy vásárlásaim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy **ujjonnan berendezett szép és nagyválasztékú raktáramat bámulatos olcsó árak mellett** tisztelt vevőimnek rendelkezésükre boesáthatom; és egyszersmind fölkérem, engem becses látogatásukkal megtisztelni, hogy valamint az áruk jóságáról, úgy annak bámulatos olcsóságáról is személyesen meggyőződni méltóztassék. Raktáramban kapható a legjobb és a legdivatosabb **koczkás és sima ruha-kelmék**, a legújabb diszszel, ugyszintén **vattmol, moldon, scheviot és téli foule-szővetek. Kalmuk, barchet** és más divatos **ruha-barchetok, pique** és **zsinórozott-barchet, a legfinomabb téli kendőket** minden nagyságban és **bámulatos olcsó árak mellett** árusítom el; minden szélességű **alapin, terno** és **szines casemirok, ripsz, lüszter** és sok más **ruhakelmék dús választékban, indigó, cretonok, karton** és **szaténok, fekete fallé, fekete és szines noblesse** és **atlaszok**, továbbá a legjobb gyártmányu **schiffonok, szileziai creasz- és rumburgi vásznak** minden szélességben, **oxford, kanavász** és **anginettek** minden színben, **törülközők, asztalkendők, szines abroszok csemege kendőkkel. Gobelin** és **ripsz ágy- és asztalterítők, cachemir** és **szatin paplanok, fehér esipke, moll** és **kreton-függönyök. Jute szövet butor-kelmék, futó-szőnyegek** és **lópokrócok**, kiváló nagy raktárt tartok urak számára **kész fehérműekből**, végre bátorodom ajánlani a legújabb divatu **brünni** és **francia gyapju szövet** raktáramat, melyekből kívánatra kész **férfi** és **fiu öltönyök** elkészítését szabóm által, jótállás és kedvező feltételek mellett magamra vállalom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába magamat ajánlván maradtam

Rimaszombat, 1882. október 15.

mely tisztelettel

Engel Adolf.

3-4

Hirdetmény.

4494/1882. sz. Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Majoros János** és **István** felperesnek 86 frt 31 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés nasztraji 43. sztkjvben foglalt, előbb **Repka Márton** jelenleg **Sebő Mihálynak** s neje **Repka Mária** nevében álló ingatlanaira elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 18. d. e. 10 órája Nasztraj község házában kitűzetik, mely határnapon, azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 424 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál, és Nasztraj község előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. tszék mint tkhatóság. Rimaszombat, 1882. évi szeptember hó 12.

Marton R., kir. tszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

4406/1882. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Iglói Szepesi XVI. városi takarékpénztár** felperesnek 264 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés a csoltói 75. sztkjvben foglalt özv. **Szathmári Király Istvánné** szül. **Sisari Piroška** ingatlan birtokára elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 19. d. e. 10 órája Csoltó község házában kitűzetik, mely határnapon, azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 849 frt 50 kr. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Csoltó község előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. tszék mint tkhatóság. Rimaszombat, 1882. évi szeptember hó 19-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

Ércz- és fakoporsók főraktára

Raktár: Cserencsenyi-utca Samarjay József ur házában.

Lakás: Losonczy-utca 16. sz. a. (saját ház.)

Alőirott tisztelettel tudatom mindazokkal, kiknek szomorú kötelességök drága halottaikat tisztességes módon eltakarítani, hogy a fentemlített raktáramban minden e szakmába vágó tárgyak: ércz- és fakoporsók, (a legdiszesebbtől a leegyszerűbbig), szemfedők, párnák, selyem és perkailepedők, virágok, koszorúk, különféle színű és szélességű koszoru-szalagok, gyász-fátyolok, gyertyák stb. stb. nagy készletben tartatnak és a legjutányosabb árak mellett szereshetők meg.

Kivánságra temetések teljes elrendezését is felvállalom.

Midőn ezen vállalatommal a vidék egy rég érzett hiányát pótolom ki; tettem ezt azon számtalan felhívásnak következtében, mely évek óta hozzám intézettek. Ennélfogva felkérem mindazokat, kiknek ily szomorú kötelesség osztályrészül jut, adandó alkalommal megbízásaikkal tiszteljenek meg.

Végül nem mulasztom el felemlíteni, miszerint főtőrekvésem oda irányul, hogy t. vásárlóimnak a gyors kiszolgálat mellett jutányos árakat biztosíthassak.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

Teljes tisztelettel

5-*

Hollósy József, temetés-rendező.

Hirdetmény.

4576/1882. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Klein Jakab** felperesnek 50 frt tőke és **Nagy József** felperesnek 38 frt 78 kr tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Török József** eszi 19 sztkjvben foglalt ingatlanaira elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 21-én d. e. 10 órája Csiz község házában kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 929. frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 % -át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Csiz község előljárásiójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombat, 1882. évi szeptember hó 19-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

GUTJAHR és MÜLLER

(ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER.)

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

Budapestben: a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint: **Trieurök gazdaság számára: Járgány-cséplőgépek. Szelelő-rosták. Kukoricza-morzsolók**

Szecekvágók és Borsajtók. Különlegességek számára: Dupla malmok. Malom trieur-hengerek. Gabona-osztályozó hengerek. Koptatógépek. Daraválasztogépek. Tarárok (Detacherök.) **Malom-alkatrészek:** u. m. Transmissiók. Szijskerekek. **Rostalemezek:** Cséplőgéprosták. Liszthen-gerszítők. Koptató-lemezek. Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 21-30
Gyári raktár és képviselőség: Rimaszombatban SZOJKA JÁNOS urnál.